

Verzoening van het al

A.E.Knoch

*“en door Hem alle dingen tot Zichzelf te verzoenen,
na vrede gemaakt te hebben door het bloed van Zijn kruis, door Hem,
hetzij de dingen op de aarde, hetzij de dingen in de hemelen” (Kol.1:20)*

BEZWAREN TEGEN ALVERZOENING

Drie schaduwen zijn door mensen opgeworpen om de heerlijkheid van de verzoening van het al te verduisteren. Men zegt, dat de verzoening die in Kol.1:20 wordt vermeld, niet allesomvattend is, dat ze tot materiële “dingen” beperkt blijft, en dat ze betrekking heeft op verzoening aan Gods kant, maar niet op wederzijdse verzoening tussen God en de schepselen die eens van Hem vervreemd waren.

Zodra wij echter de allesomvattendheid van de verzoening ter discussie beginnen te stellen, dan trekken we ook de allesomvattendheid van Christus' scheppingswerk in twijfel (vgl. Kol.1:20 met 1:16-17). De beginwoorden van de beide bijzinnen (“die in de hemelen en die op de aarde zijn”, “hetzij wat op de aarde, hetzij wat in de hemelen is”) worden in de bijbel nimmer gebruikt om een voorafgaande mededeling te beperken, zoals één enkele blik in een concordantie zal aantonen.

De tegenwerping en de bewering dat er naar *dingen* en niet naar personen wordt verwezen, wordt door de volgende verklaring van de apostel weerlegd: “Alle dingen zijn van u, hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Kephas, hetzij wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, alles is van u” (1 Kor.3:22). In de grondtekst van dit vers staat voor “alle dingen” hetzelfde woord, *panta*, als in Kol.1:20. Bij de “dingen” die hier worden genoemd waren Paulus en twee andere personen inbegrepen. Het woord “hetzij” versterkt het begrip “alle” en beperkt dit in geen enkel opzicht. Bovendien ontbreekt het woord “dingen” in het Grieks totaal en daarom zou het in vertalingen beter kunnen worden weggelaten (*panta* betekent “alle”).

Dat er in Kol.1:20 van werkelijke verzoening sprake is, kan op soortgelijke manier worden aangetoond. We behoeven er alleen maar op te wijzen dat het woord verzoenen (*katallassoo*) inderdaad betrekking heeft op opheffing van de vijandschap aan één kant. Het woord dat in Kol.1:20 wordt gebruikt is echter niet de eenvoudige vorm van het werkwoord, maar een versterkte vorm (*apokatalassoo*). Uit de overige bijbelteksten waar deze vorm voorkomt (Efe.2:16, Kol.1:21) blijkt duidelijk, dat hier van wederzijdse verzoening sprake is.

KATALLASSOO EN APOKATALLASSOO

Het is voor velen wellicht nieuw om te horen dat verzoening, zoals het Woord van God die beschouwt, eenzijdig is. Wanneer er van ons wordt gezegd dat “wij met God zijn verzoend” dan behoren we geen verandering in Hem te gaan zoeken. Hij werd verzoend door de dood van zijn Zoon; wij zijn pas verzoend wanneer we Hem geloven. Het gebruik, waaruit de gangbare strekking en betekenis van iedere uitdrukking moet blijken, toont duidelijk aan dat het woord dat gewoonlijk met “verzoenen” wordt vertaald (*katallassoo*) geen wederzijdse vriendelijkheid veronderstelt.

Indien *katallassoo* was gebruikt in Kol.1:20, dan zou dit vers weinig meer betekenen dan wat elders al volledig is uiteengezet: de waarheid dat God iedere vorm van vijandschap heeft afgelegd en volkomen welwillend staat tegenover al Adams zondigende kinderen.

Maar als we de tekst nauwkeuriger bestuderen dan ontdekken we dat het woord *katallassoo* in dit geval versterkt is door toevoeging van het voorzetsel *apo-*, zodat het hier méér moet betekenen dan *katallassoo* alleen. God echter kan niet *meer* verzoend zijn dan Hij is zoals in andere bijbelplaatsen wordt uiteengezet waar de gewone, niet-versterkte vorm van het werkwoord wordt gebruikt.

Onmiddellijk na onze tekst lezen we, dat de Kolossenzen eens vervreemd en vijanden waren. Dit waren ze gedurende vele jaren nadat God was verzoend aan het kruis. “Nu echter”, zegt de apostel, “verzoent Hij u (*apokatallaxen*) door het lichaam van Zijn vlees”. Eens was de vijandschap alleen nog maar aan Gods kant afgelegd, maar nu die grootse waarheid voor u is opengegaan, nu is de verzoening wederzijds geworden. Wanneer beide partijen zich na een situatie van vervreemding hebben verzoend dan is het resultaat een volkomen verzoening.

De verzoening van het al kan niet beperkt worden tot de vrede die door het bloed van het kruis is gemaakt, want het is slechts *nadat* deze vrede is gemaakt, dat wij als volgende waarheid lezen dat door *Hem* (niet door Zijn kruis) allen op die vrede zullen antwoorden en in haar gezegende vruchten zullen delen.

Wederzijdse, volkomen verzoening van het al is *gebaseerd* op het bloed van Zijn kruis en op Gods houding die daarvan het gevolg is. Maar zij maakt daar geen halt. Ze omvat ook de daadwerkelijke en volledige opheffing van de vervreemding aan de zijde van de mens.

Deze betekenis wordt bevestigd door de enige andere bijbeltekst waarin *apokatallassoo* voorkomt. In Efe.2:16 lezen we, dat Hij “die beiden in één lichaam met God zou verzoenen (*apokatallaxê*) door (*dia*) het kruis, waaraan Hij de vijandschap gedood heeft”. Hier wordt ons geleerd, dat de vijandschap aan het kruis reeds gedood *is*, en dat wordt nu het middel waardoor wederzijdse verzoening bewerkt *moet worden*. Aangezien met dit alles ontzagwekkende kwesties zijn gemoeid, past het ieder die Gods openbaring hoogschat om deze zaak tot op de bodem te onderzoeken. Wij geloven dat wie bereid zijn om dit te

doen tot dezelfde gevolgtrekking zullen komen als wij, namelijk, dat er op een toekomstig ogenblik een situatie zal ontstaan waarin het ganse heelal in volmaakte harmonie met God zal verkeren.

GODS ZOON DE WAARACHTIGE VOLEINDER

Laten allen die hebben geleerd om God lief te hebben de oppermacht van zijn Zoon zoeken te onderkennen en erkennen! Deze oppermacht heeft twee verschillende aspecten (Kol.1:15-21). Als het *beeld Gods* is Hij de Eerstgeborene der ganse schepping; als de *voleinder Gods* is Hij de Eerstgeborene van tussen de doden uit. De hele schepping was oorspronkelijk in Hem, en het heeft de ganse volheid behaagd om in Hem te wonen. God heeft niet een deel van het scheppingswerk aan iemand anders opgedragen; evenmin heeft Hij aan iemand anders het verlossingswerk overgedragen. Zowel in schepping als in verlossing is Hij de Eerste – niet slechts qua volgorde, maar ook qua rang.

Net zoals het hele geschapen heelal door Hem tot stand kwam, zo is Hij ook het gepaste kanaal om het heelal te verzoenen nadat dit vervreemd is geraakt, zodat de schepping die er *voor* Hem was, ondanks haar huidige vervreemding, in waarheid opnieuw *voor* Hem mag zijn zoals zij zonder de komst van de zonde nimmer had kunnen wezen.

Hier aanschouwen we het absolute toppunt van Zijn volmaaktheden. Hij is de Eerste en de Laatste, de Oorsprong en de Voleinding van alle dingen. Zoals de gnostici Hem trachtten te beroven van Zijn heerlijkheid als Gods scheppend Origineel, zo tracht thans het christendom, zich niet bewust van de waarheid, Zijn heerlijkheid als de grote Voleinder weg te drukken. Het roemt in Zijn schande, want het houdt vol dat de overgrote meerderheid van degenen die in Hem ontstonden nimmer in Hem een voleinding zullen vinden! Is God daar niet toe in staat? Of is Hij er niet toe bereid?

Laten we de kwestie eerlijk onder ogen zien. Is Hij een God als dit? Nee! Hij heeft de touwtjes van het heelal niet losgelaten en die ook niet Zijn vijanden in handen gegeven. Hij werkt alle dingen naar de raad van Zijn wil (Efe.1:11). God is Gód, de grote Onderwerper (Hebreeuws: *El*) en Plaatser (Grieks: *theos*). Hij is in staat om tot uitvoering te brengen wat Zijn hart Hem ingeeft. Wanneer Hij toestaat dat zonde en ellende Zijn schepping binnenkomen, dan moet dat een reden hebben en een bepaald doel dienen. Als dit “altoos” zou voortduren, zou het dan geen donkere schaduw werpen op Zijn heerlijke Naam?

Maar laten wij ons van alle menselijke Godsvoorstellingen afwenden en roemen in de God wiens Hoofd en Hart en Hand alle in dienst staan van Zijn liefde. Een God die zich niet alleen voorneemt om te scheppen, maar ook om allen die Hij geschapen heeft te verzoenen, aangezien de wijsheid van Zijn liefde het goeddunkt dat de zonde hen voor een tijd van Hem zou vervreemden.

VERZOENING VAN HET AL

O, wat een schande is er over Zijn Naam gebracht door deze heerlijkheden te loochenen! Dat God de hele schepping in zijn Zoon heeft gecentreerd is nog wel enigszins bekend en wordt ook erkend. Maar hoe weinig horen we betreffende Zijn faam als Gods Voleinder! Wat Hij op het kruis heeft bewerkt heeft Hem in staat gesteld om iedere vorm van zonde en vervreemding in elk schepsel het hoofd te bieden.

DE EERSTE WERD DE LAATSTE

Om te scheppen stond Hij *boven* allen; om te verzoenen, vernederde Hij zich *beneden* allen. Als het beeld Gods was Hij de meest nabije en de meest geliefde in de Goddelijke gunst en genegenheid; als de Gekruisigde was Hij verlaten en het object van Gods vloek. Als de Eerstgeborene van de schepping was Hij “vóór allen”; toen Hij een “worm en geen man” werd (Ps.22:6), werd Hij verpletterd onder de hiel van de laagsten en minderwaardigsten in Zijn rijksg gebied.

Het kruis van de Zoon van God! De climax van menselijke onbeschaamdheid en vijandschap werd daar tentoongespreid. De toorn van God, die zij hadden verdiend, is er uit haar gepaste loop geleid, en zij trof Hem, de Rechtvaardige! Daar werd Hem die geen zonde gekend heeft tot zonde (d.w.z. tot zondoffer) gemaakt (2 Kor.5:21). Daar zien we ook de zwakte van God, de hulpeloosheid van Hem wiens arm de hemelen uitbreidde. We zien Hem wiens zegen de aarde vervulde – vervloekt!

Adams overtreding bracht de vloek over de schepping en het zuchten dat daar het gevolg van is, is nog steeds niet opgehouden. De dood van Gods Zoon aan een kruis deed ook een vloek neerdalen – niet op de schepping, maar op Hemzelf. De ene vervreemde de wereld van God. De ander bracht vrede tot stand.

Zo schrijdt de verzoening voort vanuit de hemel tot de aarde, volgend in de voetstappen van zonde en dood totdat de zonde is gedood en de dood is afgeschaft. Gedurende de aionen omvatten haar veroveringen slechts gelovige enkelingen die zijn uitverkoren tot de bijzondere eer om gedurende het Godsbestuur van diezelfde “eeuwen” in gemeenschap met Christus te mogen verkeren. Wanneer de vijandschap van het schepsel echter bedwongen is, dan blijft er niets meer over dat de algemene genieting van de verzoening kan verhinderen, behalve de dood.

DE DOOD VERNIETIGD

De ultieme tegenstander, de dood, is de laatste vijand die teniet gedaan zal worden (1 Kor.15:26). Wanneer dat moment aanbreekt, is alle vijandschap voorbijgegaan. Gods heerlijke doel is bereikt. Het verloren universum wordt aan de boezem van de Vader gedrukt. De vreugde van de hemel is compleet, want Hij

heeft Zijn verloren en dwalende schepselen gevonden! Hun is veel vergeven en groot zal ook de maat van hun liefde zijn.

Allen dwaalden en zondigden en bezweken voor de dood, maar nu zijn allen levendgemaakt en hersteld en verzoend.

ZIJN GROOTSTE HEERLIJKHEID

Dit zal ieders beker met blijdschap vullen en elk hart van vreugde doen overvloeien. God zal in elk opzicht in het gelijk worden gesteld. En dan zullen we beseffen – op een manier die nu voor ons nog onmogelijk is – dat uit Hem, door Hem en tot Hem alle dingen zijn. Hem zij de glorie in de eeuwen! Amen (Rom.11:36).

En nu bepleiten wij bij wie Hem liefhebben, om de Zoon van God niet omlaag te sleuren van de hoge positie en eer die God Hem heeft geschonken. Zelfs al begrijpen we misschien niet hoe het mogelijk is, zelfs al komt het in botsing met onze theologie, en zelfs al lijkt het ons in tegenspraak met sommige andere van Zijn uitspraken – dit alles is geen excuus om het getuigenis te verwerpen dat God heeft gegeven aangaande Zijn Zoon.

Zijn Zoon is oppermachtig! En Zijn oppermacht berust op Zijn verzoening van het heelal. Indien wij dit loochenen, dan is Zijn grootste heerlijkheid verdwenen. Laten we ons liever van Gods onwankelbare bedoeling betreffende Zijn Geliefde bewust blijven en aan iedereen, zowel heilige als zondaar, deze hoogste van Zijn heerlijkheden verkondigen, want Hij zal

Hoofd zijn van alles wat in de hemelen en wat op de aarde is
(Efe.1:10)

* * * * *

ontleend aan:

The Mystery of the Gospel (1st edition 1914, 2d edition 1969, reprinted 1976)
Concordant Publishing Concern, Canyon Country, CA, pag.195-201